

KOMENTÁŘ

15. 7. 2020

Sňatky v Jihomoravském kraji v letech 2000 až 2019

Od počátku roku 2000 do konce roku 2019 bylo v Jihomoravském kraji uzavřeno 112 217 sňatků. Podíly prvních sňatků nevěst a ženichů na celkovém počtu uzavřených sňatků (tzv. prvosňatečnost) mají v posledních letech mírně se zvyšující trend. Průměrný věk jak ženichů, tak nevěst při uzavírání prvního manželství se v tomto období zvýšil o 5,5 let.

Nejvíce sňatků ve sledovaných letech (jedná se o sňatky, kdy ženich měl trvalé bydliště na území kraje), bylo uzavřeno v roce 2007, a to 6 278. Projevila se tzv. příznivá „konstelace šťastných čísel“ a v sobotu 7. 7. 2007 bylo v kraji uzavřeno 487 sňatků. V roce 2011 bylo uzavřeno 4 894 sňatků, což je nejméně dokonce od roku 1991.

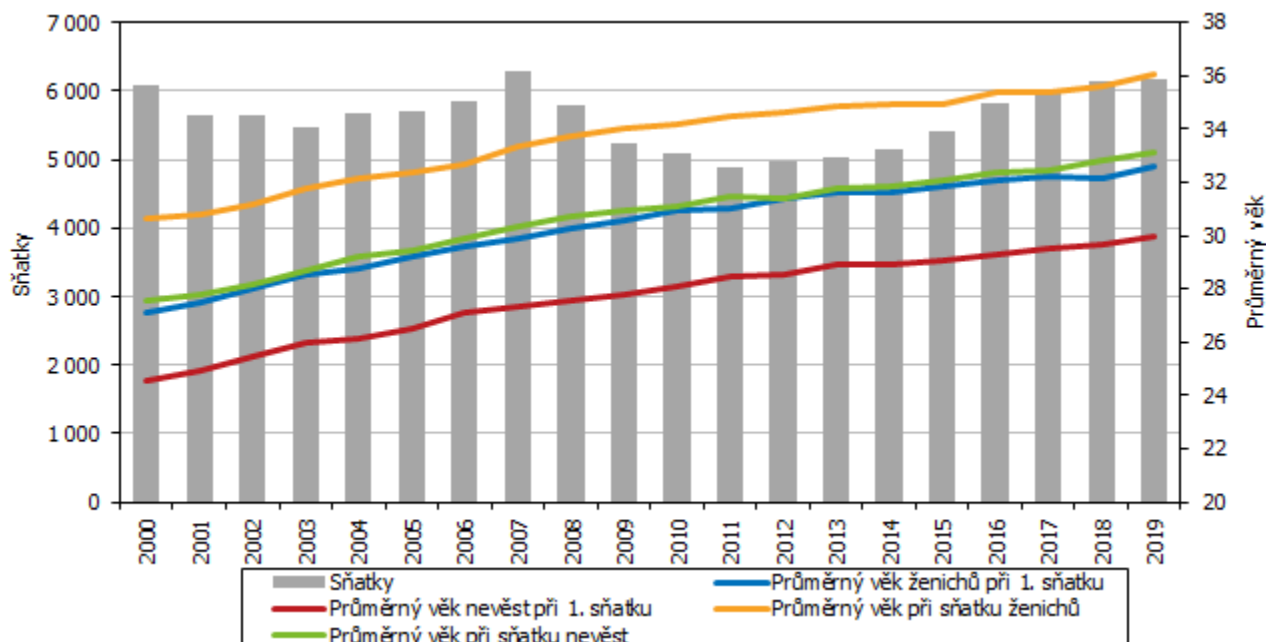
Tab. 1 Základní údaje o sňatečnosti v Jihomoravském kraji v letech 2000 až 2019

	Sňatky	Sňatky na 1000 obyvatel	Průměrný věk ženichů	Průměrný věk nevěst	Průměrný věk ženichů při prvním sňatku	Průměrný věk nevěst při prvním sňatku	Podíl prvních sňatků ženichů	Podíl prvních sňatků nevěst
2000	6 084	5,33	30,6	27,6	27,1	24,5	76,5	77,9
2001	5 646	4,97	30,8	27,8	27,5	24,9	77,3	77,8
2002	5 662	5,01	31,2	28,2	28,0	25,5	77,3	78,1
2003	5 471	4,80	31,7	28,7	28,6	26,0	77,5	78,7
2004	5 688	5,03	32,1	29,2	28,8	26,2	77,0	77,3
2005	5 693	5,04	32,4	29,4	29,3	26,5	78,1	77,4
2006	5 859	5,18	32,7	29,9	29,6	27,1	78,0	78,5
2007	6 287	5,54	33,3	30,3	29,9	27,3	75,5	76,5
2008	5 802	5,07	33,8	30,7	30,3	27,6	76,0	76,6
2009	5 252	4,57	34,1	30,9	30,5	27,8	76,4	77,0
2010	5 099	4,42	34,2	31,1	30,9	28,1	77,4	78,3
2011	4 894	4,20	34,5	31,5	31,0	28,5	76,8	78,4
2012	4 973	4,26	34,6	31,4	31,4	28,5	78,4	79,5
2013	5 043	4,32	34,9	31,8	31,6	28,9	77,9	79,6
2014	5 153	4,40	35,0	31,9	31,6	28,9	78,8	79,1
2015	5 414	4,61	34,9	32,1	31,8	29,1	79,8	79,2
2016	5 837	4,96	35,4	32,4	32,1	29,3	79,4	80,0
2017	6 040	5,12	35,4	32,5	32,2	29,5	79,7	80,2
2018	6 156	5,20	35,6	32,9	32,2	29,7	78,8	79,5
2019	6 164	5,18	36,1	33,2	32,6	30,0	78,8	79,0

V průběhu roku 2019 bylo v kraji uzavřeno **6 164 sňatků** (nejvíce jich bylo uzavřeno v sobotu 7. 9., a to 260 sňatků). Sobota bývá nejoblíbenějším dnem k uzavření sňatku, z měsíců pak letní měsíce červen (1 244 sňatků) až září (1 094 sňatků). Nejméně sňatků bylo v roce 2019 uzavřeno v lednu (106 sňatků).

KOMENTÁŘ

Graf 1 Sňatky a průměrný věk snoubenců v Jihomoravském kraji v letech 2000 až 2019

Charakteristickým znakem sňatků uzavíraných v posledních letech je postupné **zvyšování průměrného věku snoubenců**. Jestliže v roce 2000 měl ženich při svém prvním sňatku v průměru 27,1 let a nevěsta 24,5 let, v roce 2019 to bylo u obou již o 5,5 let více, tedy v průměru 32,6 let u ženicha a 30,0 let u nevěsty. V letech 2000 až 2010 vstupovali do manželství nejčastěji ženichové ve věkové kategorii 25 až 29 let, v roce 2002 to bylo 42,7 % všech sňatků. Od roku 2011 se nejčastěji ženili muži ve věkové kategorii 30 až 34 let. Nevěsty od roku 2002 vstupují do manželství nejčastěji ve věku 25 až 29 let (v roce 2004 to bylo 42,5 %), v prvních dvou letech sledovaného období bylo nejvíce nevěst ve věkové kategorii 20 až 24 let (v roce 2000 to bylo 43,6 %).

KOMENTÁŘ

Tab. 2 Sňatky podle věku snoubenců v Jihomoravském kraji v letech 2000 až 2019

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet sňatků celkem	6 084	5 693	5 099	4 894	4 973	5 043	5 153	5 414	5 837	6 040	6 156	6 164
Věk ženicha:												
16 - 17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
18 - 19	65	19	7	9	6	5	6	4	4	7	6	6
20 - 24	1 679	645	303	297	288	263	277	331	321	304	315	284
25 - 29	2 187	2 316	1 590	1 481	1 438	1 451	1 449	1 503	1 559	1 634	1 670	1 602
30 - 34	894	1 393	1 585	1 490	1 506	1 484	1 546	1 536	1 708	1 744	1 683	1 686
35 - 39	421	470	712	711	846	840	868	946	929	968	1 013	992
40 - 49	438	469	517	525	508	601	576	636	776	854	914	962
50 - 59	301	267	269	233	225	250	262	311	344	322	334	408
60 - 69	68	87	89	118	122	110	129	123	158	158	170	169
70 - 79	23	22	23	22	28	29	31	14	31	46	45	50
80 +	8	5	4	8	6	10	9	10	7	3	6	4
Věk nevěsty:												
16 - 17	12	7	3	3	2	3	2	-	1	1	1	1
18 - 19	346	130	39	34	51	47	44	33	29	36	32	28
20 - 24	2 653	1 457	870	784	737	691	714	757	741	741	726	688
25 - 29	1 778	2 409	2 042	1 923	1 977	1 950	1 960	2 016	2 258	2 234	2 227	2 169
30 - 34	477	859	1 106	1 107	1 163	1 183	1 195	1 240	1 296	1 425	1 453	1 420
35 - 39	250	256	457	441	463	529	551	608	597	666	669	710
40 - 49	359	340	340	352	340	372	424	474	580	610	645	749
50 - 59	157	187	185	176	170	193	184	217	225	229	271	289
60 - 69	36	40	46	62	61	60	71	59	97	77	112	88
70 - 79	15	7	9	10	8	14	7	8	12	19	19	22
80 +	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2	1	-

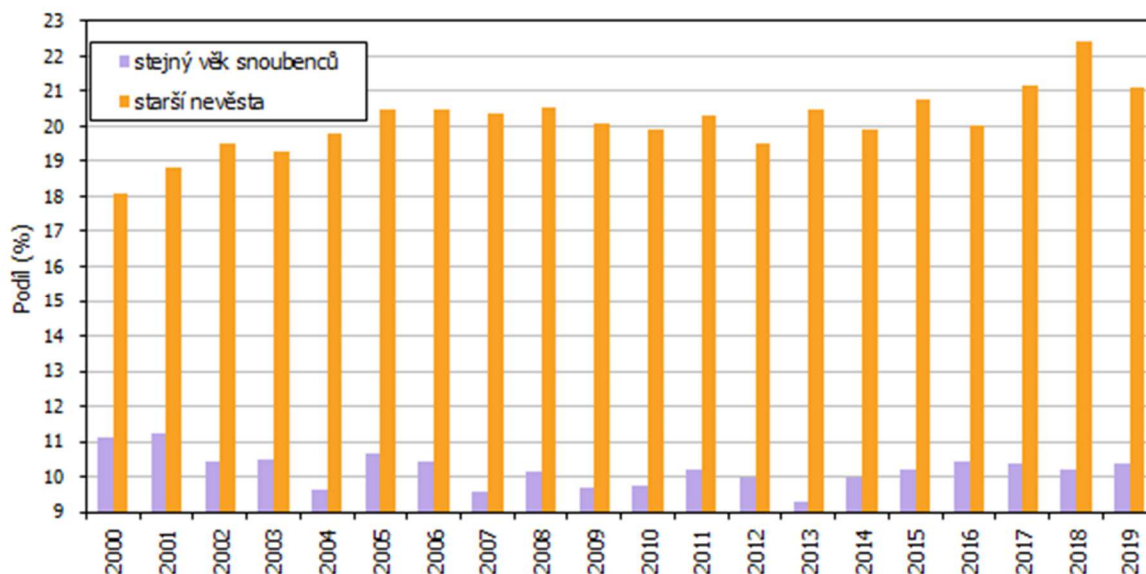
Z pohledu **rozdílu věku snoubenců** převažují sňatky, u nichž je starší ženich. V této skupině je nejčtenější věkový odstup ženicha od nevěsty o 1 až 4 roky. Ovšem v dlouhodobém pohledu, jak ukazuje graf 2, postupně narůstá podíl sňatků, v nichž je starší nevěsta. V roce 1992 podíl těchto sňatků činil 13,4 %, v roce 2000 to bylo 18,1 %. Nejvyšší podíl sňatků, kde je nevěsta starší než ženich, byl v roce 2018, a to 22,4 %.

KOMENTÁŘ

Tab. 3 Rozdíl věku snoubenců při sňatku v Jihomoravském kraji v letech 2000 až 2019

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rozdíl věku snoubenců v dokončených letech:	6 084	5 693	5 099	4 894	4 973	5 043	5 153	5 414	5 837	6 040	6 156	6 164
stejný věk	676	608	498	500	497	469	513	554	610	626	629	640
ženich starší	4 309	3 920	3 585	3 399	3 506	3 541	3 613	3 737	4 059	4 137	4 147	4 222
v tom o :												
1-4 let	2 509	2 142	1 892	1 812	1 832	1 901	1 939	2 062	2 164	2 228	2 242	2 292
5-9 let	1 184	1 233	1 168	1 081	1 105	1 132	1 129	1 148	1 310	1 271	1 299	1 343
10-19 let	518	478	470	458	507	450	480	473	522	581	548	512
20+ let	98	67	55	48	62	58	65	54	63	57	58	75
nevěsta starší	1 099	1 165	1 016	995	970	1 033	1 027	1 123	1 168	1 277	1 380	1 302
v tom o :												
1-4 let	845	880	748	718	724	771	740	804	841	913	969	952
5-9 let	195	212	207	224	207	205	221	248	255	270	311	261
10-19 let	55	63	55	49	38	54	62	67	64	93	97	86
20+ let	4	10	6	4	1	3	4	4	8	1	3	3

Graf 2 Sňatky podle vzájemného věku snoubenců v Jihomoravském kraji v letech 2000 až 2019

Z hlediska **rodinného stavu** je nejvíce sňatků uzavíráno tradičně mezi svobodnými snoubenci. Ve většině případů jsou svobodní oba snoubenci (v roce 2019 to bylo 70,7 % všech sňatků). Opakované sňatky se ve většině případů týkají rozvedených osob. V roce 2019 tvořili rozvedení muži 20,5 %, rozvedené ženy 19,8 %. Ovdovělí vstupují do manželství ojedinelé, v řádech desítek případů ročně. Podíl sňatků ovdovělých nepřesáhl v celém období 1,5 %.

KOMENTÁŘ

Tab. 4 Sňatky podle rodinného stavu a pořadí sňatku v Jihomoravském kraji v letech 2000 až 2019

		2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet sňatků celkem		6 084	5 693	5 099	4 894	4 973	5 043	5 153	5 414	5 837	6 040	6 156	6 164
stavu snoubenců:													
ženich	svobodný	4 652	4 446	3 946	3 758	3 898	3 930	4 060	4 321	4 634	4 813	4 850	4 858
	rozvedený	1 346	1 196	1 094	1 087	1 039	1 075	1 042	1 051	1 160	1 181	1 253	1 264
	ovdovělý	86	51	59	49	36	38	51	42	43	46	53	42
nevěsta	svobodná	4 739	4 407	3 990	3 836	3 953	4 012	4 078	4 290	4 667	4 843	4 893	4 869
	rozvedená	1 283	1 223	1 059	1 008	972	976	1 017	1 073	1 110	1 149	1 201	1 221
	ovdovělá	62	63	50	50	48	55	58	51	60	48	62	74
oba	svobodní	4 146	3 909	3 524	3 363	3 511	3 552	3 627	3 865	4 178	4 330	4 341	4 356
v tom pořadí sňatku:													
ženicha:	první	4 652	4 446	3 946	3 758	3 898	3 930	4 060	4 321	4 634	4 813	4 850	4 858
	druhý a další	1 432	1 247	1 153	1 136	1 075	1 113	1 093	1 093	1 203	1 227	1 306	1 306
nevěsty:	první	4 739	4 407	3 990	3 836	3 953	4 012	4 078	4 290	4 667	4 843	4 893	4 869
	druhý a další	1 345	1 286	1 109	1 058	1 020	1 031	1 075	1 124	1 170	1 197	1 263	1 295

Podle **pořadí manželství** v průběhu sledovaných let vstupují do manželství poprvé v průměru čtyři pětiny ženichů a nevěst. V roce 2019 v Jihomoravském kraji uzavřelo manželství 4 858 svobodných mužů (78,8 % z celkového počtu ženichů, o 2,3 procentního bodu více než v roce 2000) a 4 869 svobodných žen (79,0 % z celkového počtu nevěst, o 1,1 procentního bodu více než v roce 2000). Nejméně prvních sňatků bylo v absolutním vyjádření v roce 2011, a to pro obě pohlaví. Druhý či další sňatek uzavřelo v roce 2019 celkem 1 306 mužů a 1 295 žen, to je tedy u obou pohlaví přibližně jedna pětina sňatků.

Vybrané charakteristiky sňatků v Jihomoravském kraji v roce 2019

V Jihomoravském kraji se v roce 2019 oženilo 6 164 mužů a vdalo 6 112 dívek či žen. V 844 případech si muži vybrali nevěsty z území mimo Jihomoravský kraj, ženichy z jiných krajů České republiky si zvolilo 792 nevěst. Ve většině případů pocházeli oba snoubenci z Jihomoravského kraje (5 320 sňatků).

Manželství uzavíraná v Jihomoravském kraji jsou většinou homogenní. Z hlediska **vzájemného věku** bylo v roce 2019 více než polovina sňatků uzavřena mezi snoubenci ve skupině 25 až 34 let. V této skupině se nacházelo 58,2 % nevěst a 53,3 % ženichů. V rámci pětiletých věkových skupin u ženichů „vede“ věková kategorie 30 až 34 let (1 686 sňatků, tj. 27,4 %), u nevěst je to kategorie 25 až 29 let (2 169 sňatků, tj. 35,2 %).

Z hlediska **rodinného stavu** je nejvíce sňatků uzavíráno tradičně mezi dvěma svobodnými snoubenci (tzv. protogamní sňatky). Také pokud jde o **vzdělání**, berou se navzájem většinou partneři se stejnou úrovní vzdělání (poskytnutí údaje je dobrovolné).

Kontakt:

Ing. Milada Jonášová
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: milada.jonasova@czso.cz
tel.: 542 528 115